

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan metsästyslakia muutettavaksi siten, että metsäkauriin metsästykseseen ei enää vaadittaisi pyyntilupaa. Metsäkauriskannan kasvu ja kannan säätely edellyttävät myös metsästystapoja koskevien säännösten tarkistamista. Lisäksi ehdotetaan, että metsäkauriin maataloudelle, metsätalou-

delle ja liikenteelle aiheuttamia vahinkoja ei enää korvattaisi hirvieläinten pyyntilupamaksuina kertyneistä varoista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2005 alkavan metsästysvuoden alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Viime vuosisadan alussa metsäkauriit levisivät Karjalan kannaksen kautta Suomeen. Ensimmäiset varmat metsäkaurishavainnot Manner-Suomessa ovat vuodelta 1903. Kannan levittäytymistä Etelä-Suomeen nopeutettiin vuosina 1975—1993 tehdyillä siirtoistutuksilla. Metsäkauriskanta on viime vuosina kasvanut merkittävästi etenkin Varsinais-Suomen, Uudenmaan, Satakunnan, Etelä-Hämeen ja Pohjois-Hämeen riistanhoitopiirien alueilla. Metsäkauriiden määrän arvioidaan kaksinkertaistuneen viimeisten neljän vuoden aikana ja kohonneen eräiden arvioiden mukaan jo 12000—15000 yksilöön. Uudenmaan alueella metsäkauriskannan kasvu on ollut suurinta. Vuotuinen kasvunopeus on ollut noin 30 % ja kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän myös lähivuosina samalla tasolla. Kannan lisääntymisen seurauksena arvioidaan myös maa- ja metsätalousvahinkojen lisääntyvän.

Metsäkauriin metsästys aloitettiin luvanvaraisena vuonna 1991. Pyyntilupia on sittemmin lisätty metsäkauriskannan kasvaessa. Vuosina 2000—2003 myönnettyjen pyyntilupien määrä oli kohonnut jo seuraavasti:

vuosi:	2000	2001	2002	2003
kpl:	696	1497	2989	4715

Käytännössä hirvieläinten metsästys koh-

distuu tällä hetkellä ensisijaisesti hirveen ja valkohäntäpeuraan. Hirven ja valkohäntäpeuran intensiivisen metsästyksen takia metsäkauriin pyynti on jäänyt toissijaiseen asemaan. Tämän vuoksi myös metsäkauriiden pyyntilupien käyttöaste on vuosittain jäänyt alle 60 %:n. Pyyntilupien käyttöaste on laskenut vuonna 2003 peräti 31,9 prosenttiin myönnettyjen lupien kokonaismäärästä. Mikäli metsäkauriin metsästys säilytetään edelleen luvanvaraisena, siitä seuraa yhdessä metsäkauriskannan luontaisen kasvun ja metsäkauriin riittämättömän verotuksen kanssa pyyntilupien käyttöasteen jatkuva laskeminen.

Metsäkauriin ja muiden hirvieläinten metsästyksessä ampujana voi toimia vain sellainen henkilö, joka on suorittanut ampumakokeen. Ampumakoe suoritetaan rihlatulla luotiaseella, jonka tulee täyttää luodin osuma-energian osalta tietyt kriteerit. Metsäkaurista metsästetään myös haulikolla ja jousiaseella.

Ahvenanmaan metsäkauriskanta

Ahvenanmaalle on vuosina 1957—1962 tehty metsäkauriiden siirtoistutuksia, joiden seurauksena metsäkauriskanta lähti nopeaan kasvuun. Ahvenanmaalla metsäkauriiden metsästys aloitettiin vuonna 1973. Metsästystä on sen jälkeen harjoitettu vuosittain. Keskimääräinen saalis on ollut yksi metsäkauris 15 hehtaarilta ja metsäkauriin tiheimmiltä

esiintymisalueilta jopa yksi metsäkauris viideltä hehtaarilta. Parhaimmillaan metsäkauriita on saatu saaliiksi yli 6000 yksilöä vuodessa.

Ruotsin metsäkauriskanta

Ruotsin metsäkauriskantaa elvytettiin 1800 ja 1900 lukujen vaihteessa. Suotuisien sääolosuhteiden ja kettukannan romahtamisen johdosta metsäkauriskanta kasvoi 1990 -luvun puolivälissä noin 1,5 miljoonaan yksilöön, jolloin vuosittaiset saalismäärät liikkuvat noin 400.000 yksilön molemmin puolin. Tällä hetkellä metsäkauriskanta arvioidaan 600.000—800.000 yksilöksi. Metsäkauriin metsästäminen ei ole Ruotsissa pyyntiluvanvaraista eikä sitä ole myöskään sidottu pinta-alavaatimuksiin kuten Suomessa, vaan metsästys on tapahtunut vapaasti metsästysaikojen puitteissa.

Viittaussäännökset

Muutaman viime vuoden aikana on uudistettu muun muassa perustuslainsäädäntö, hallintomenettelyä ja hallintolainkäyttöä koskeva lainsäädäntö sekä kielilaki. Muutokset ovat vaikuttaneet suoraan välilliseen julkiseen hallintoon, johon lakisääteinen metsästäjäorganisaatiokin eräiden hallintotehtävien osalta kuuluu. Julkiseen hallintoon kuuluvien tehtävien asianmukaisen hoitamisen kannalta on tarpeellista korjata metsästyslakiin sisältyvät viittaussäännökset vastaamaan lainsäädännön nykytilaa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Metsäkauriskannan hallinnassa pitäminen edellyttää uusien säätelykeinojen käyttöön ottamista. Metsäkauriskannan säätelyn järjestämisen kannalta pyyntilupajärjestelmää ei voida pitää tarkoituksenmukaisena. Tämän vuoksi ehdotetaan, että metsäkauriin metsästyksen osalta luovuttaisiin pyyntiluvasta. Pyyntilupavaatimuksesta luopuminen merkitisi samalla pyyntilupamaksuista luopumista.

Metsäkauriin metsästyksen vapauttaminen pyyntiluvasta antaa mahdollisuuden aikai-

sempaa joustavampaan metsästykseen, jossa maanomistaja ja metsästysoikeuden haltija voivat kulloisenkin riistatilanteen mukaan itse päättää metsästettävien metsäkauriiden määrästä metsästykseen sallittuna aikana. Tämä mahdollistaa myös metsäkauriiden aiheuttamien vahinkojen joustavamman ennaltaehkäisy. Muiden hirvieläinten metsästystä rajoittavat säännökset, kuten metsästyksen johtajaa tai metsästyksen käytettävän alueen vähimmäispinta-alaa koskevat vaatimukset, eivät ehdotuksen toteutuessa enää koskisi metsäkauriin metsästystä. Tässä yhteydessä muutettaisiin myös ulkomaalaisen metsästäjän ampumakokeen suoritusvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

Metsäkauriskannan säätelyyn on mahdollista vaikuttaa myös metsästysasetuksessa säädettyä rauhoitusaikaa lyhentämällä. Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus säätää siitakin, että huomattavaa vahinkoa aiheuttavien yksilöiden metsästys on sallittua rauhoitusaikana riistanhoitopiiriltä saatavan pyyntiluvan nojalla. Riistanhoitopiirillä on metsästyslain 38 §:n nojalla yhtäläinen mahdollisuus kieltää tai rajoittaa metsäkauriin metsästystä, jos riistanhoitoyhdistyksen alueella riistaeläimen kannan säilyminen vaarantuu.

Metsästyslakiin sisältyvät lakiviittaukset aikaisempaan hallinnolliseen lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi nykyisin voimassa olevaan lainsäädäntöön lakisääntöisen metsästäjäorganisaation tehtävien asianmukaisen hoitamisen helpottamiseksi.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Metsäkauriiden pyyntilupamaksuina kertyi vuonna 2003 tuloja momentille 12.30.35 *Hirvieläinten metsästysmaksut* noin 1000 kaa-detun aikuisen eläimen osalta arviolta 17.000 euroa ja noin 1000 vasan osalta arviolta 8.000 euroa eli yhteensä noin 25.000 euroa. Metsäkauriiden aiheuttamia vahinkoja ei enää korvattaisi metsästysmaksuina kertyneistä varoista, minkä vuoksi momentilta 30.41.41 *Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (arviomääräraha) suoritettavat korvaukset vähenisivät vastaavasti.

Pyyntilupamaksujen perimisestä luopumi-

sella ei ole vaikutusta valtiontalouteen, sillä kertyvät maksut on riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 6 §:n mukaan käytettävä ensisijassa hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäisemisestä ja korvaamisesta aiheutuviin menoihin. Lisäksi varoja saadaan käyttää hirvieläinkantojen seurannasta ja hirvieläinten tutkimuksesta aiheutuviin menoihin.

3.2. Muut vaikutukset

Mikäli kaikki metsäkauriin metsästyksen ehdotetut toimenpiteet voidaan ottaa samanaikaisesti käyttöön, metsäkauriskannan säätelyyn saadaan metsästyksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaista joustavuutta. Lisäksi metsäkauriin aiheuttamia vahinkoja voidaan torjua tehokkaasti ennakolta.

Pyyntiluvanvaraisuudesta luopumisen vaikutuksia tullaan seuraamaan lain voimaantulosta lukien. Vuosittaisten havaintojen perusteella tehdään perusteellinen analyysi viimeistään kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Analyysin perusteella arvioidaan, tulisiko metsäkauris saattaa uudestaan pyyntiluvan nojalla metsästettäväksi metsätyylakia muuttamalla. Mikäli metsäkauriskannan tarkoituksenmukainen hoitaminen edellyttää nopeita toimenpiteitä, metsäkauris voidaan saattaa pyyntiluvan nojalla metsästettäväksi myös metsästysasetusta muuttamalla.

4. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Asiasta on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, Valtiokonttorilta, Metsähallitukselta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta, Metsätutkimuslaitokselta, Metsätalouden kehittämisskeskus Tapiolta, metsäkeskuksilta, Metsästäjien keskusjärjestöltä, riistanhoitopiireiltä, Suomen Kuntaliitolta, Suomen Metsästäjäliitto ry:ltä, Suomen Metsästäjä- ja Kalastajaliitto ry:ltä, työvoima- ja elinkeinokeskuksilta, maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta, luonnonvarainneuvostolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC:ltä, Paliskuntain yhdistykseltä, Suomen Luonnonsuojeluliitto ry:ltä, koltaneuvostolta ja Saamelaiskäräjiltä.

Lausuntoja on saatu 44 kpl. Lausunnoissa on yleisesti puollettu esitystä. Lausunnoissa ehdotetut tarkistukset on pyritty mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon esityksen valmistelussa. Oikeusministeriön ehdottamaa lain 87 §:n 2 momenttiin sisältyvää asetuksenantovaltuuden ja säädöstason tarkistamista ei kuitenkaan ehdoteta tehtäväksi tässä yhteydessä. Säännökset riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta on tarkoitettu sisällyttävä erilliseen lakiin, johon myös otettaisiin perustuslain edellyttämät täsmälliset asetuksenantovaltuudet.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

10 §. Pyyntilupa. Pykälän 1 momenttiin sisältyvät säännökset hirvieläinten metsästyksen tarvittavasta luvasta. Hirvieläimiin kuuluvaa pienikokoista metsäkaurista saadaan nykyisin metsästää riistanhoitopiiriin myöntämällä pyyntiluvalla. Metsäkauriskanta on viimevuosina lisääntynyt paikoitellen voimakkaasti. Samanaikaisesti sen pyyntiin tarvittavien lupien käyttöaste on alentunut merkittävästi. Tästä kehityksestä arvioidaan lähi-

vuosina seuraavan tilanne, jossa metsäkauriskannan säätely tulee tuottamaan vaikeuksia. Mikäli metsäkauriin metsästys säilytetään edelleen luvanvaraisena, siitä todennäköisesti seuraa yhdessä metsäkauriskannan luontaisen kasvun ja metsäkauriin riittämättömän verotuksen kanssa pyyntilupien käytöasteen alhainen taso sekä vahinkojen lisääntyminen. Metsäkauriskannan säätelyn tehostamiseksi ehdotetaan metsäkauriin metsästys vapautettavaksi luvanvaraisuudesta. Tämän vuoksi pykälän 1 momentin sana-

muotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentissa luettelaisiin ne hirvieläimiin kuuluvat hirvieläinlajit, joiden pyyntiin lupa tarvitaan. Luetteloon ei sisällytettäisi metsäkaurista. Pykälän 1 momentista ehdotetaan samalla tarpeettomana poistettavaksi viimeistä edellinen virke, jonka mukaan asetuksella voidaan säätää siitä, että lupaa hirvieläimen pyyntiin ei joissain tilanteissa tarvittaisi.

21 §. *Ampumakoe.* Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, milloin metsästäjältä vaaditaan hyväksytyn ampumakokeen suorittaminen. Sen mukaan ampujana voi toimia hirvieläintä tai karhua metsästäessä vain sellainen henkilö, joka on suorittanut maa- ja metsätalousministeriön määräysten mukaisen ampumakokeen tai ministeriön hyväksymän muussa maassa suoritettun vastaavanlaisen kokeen.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että siinä luotellaan lajeittain ne hirvieläimiin kuuluvat riistaeläinlajit, joiden metsästyksen ampujana osallistuvilta vaaditaan ampumakokeen suorittamista rihtalulla luotiaaseella. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan lisäksi tarkistettavaksi siten, että metsästäjä saa toimia ampujana myös silloin, kun hän voi osoittaa riistanhoitoyhdistykselle, että hänellä on voimassa oleva muussa maassa suoritettu vastaava ampumakoe tai kotimaassaan oikeus metsästää vastaavan kokoisia riistaeläimiä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös ampumakokeen voimassaoloajasta. Voimassaoloaika on nykyisin kolme vuotta. Voimassaoloajasta määrätään nykyisin maa- ja metsätalousministeriön määräyksissä. Suoritettun ampumakokeen voimassaolo on eräänä edellytyksenä sille, että kokeen suorittanut saa metsästää 1 momentissa tarkoitettuja riistaeläimiä. Ampumakokeen voimassaoloaika vaikuttaa asianomaisen henkilön metsästysoikeuden käyttämiseen, minkä vuoksi asiasta on tarpeen säätää lain tasolla.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että maa- ja metsätalousministeriö voi asetuksella säätää ampumakokeen sisällöstä, suorittamistavasta ja ampumakokeen hyväksymisestä. Ministeriön asetuksella säädettäisiin lisäksi ampumakokeen suorittamispaikkaa koskevista vaati-

muksista sekä ampumakokeessa käytettäviä ampuma-aseita ja patruunoita koskevista vaatimuksista. Näistä seikoista määrätään nykyisin maa- ja metsätalousministeriön määräyksissä ilman laissa olevaa asianmukaista valtuutta. Pykälän 4 momentin osalta on siten kyse säädöstason tarkistamisesta.

34 §. *Pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevat tarkemmat säännökset.* Pykälän 1 momentin mukaan asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä aseiden ja muiden pyyntivälineiden ominaisuuksista ja käytöstä sekä sallituissa pyyntimenetelmissä noudatettavista menettelytavoista.

Pykälän 2 momentin mukaan asetuksella voidaan rajoittaa sallittujen pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käyttöä siten, että jotakin pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää saa käyttää vain tietyillä alueilla tai vain tiettyjen riistaeläinten metsästyksessä.

Pykälän 2 momentista puuttuu maininta siitä, että asetuksella voitaisiin ajallisesti rajoittaa joidenkin pyyntivälineiden tai pyyntimenetelmien käyttöä. Ajalliset rajoitukset ovat kuitenkin perusteltavissa muun muassa silloin, kun hirvieläinten metsästystä harjoitetaan ajavaa koiraa käyttäen. Esimerkiksi peuraeläinten naaraat jättävät yleensä metsästyskauden alkaessa vasansa sen suojataksaan ja houkuttelevat ajavan koiran peräänsä. Tällöin kasvaa oleellisesti riski ampua naaras, jolla on vasa. Sanottu riski on otettu huomioon sekä Ahvenanmaan että Ruotsin lainsäädännössä, joissa on rajoitettu ajavan koiran käyttöä tiettyinä aikana. Metsästyslaissa olevan puutteen korjaamiseksi pykälän 2 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää myös ajallisista rajoituksista pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käytössä.

Pykälän 1 ja 2 momentteihin ehdotetaan tehtäväksi tekninen tarkistus, jonka mukaan sana "asetus" korvataan ilmaisulla "valtioneuvoston asetus".

69 §. *Yhteisössä käytettävä kieli.* Pykälässä säädetään metsästäjäorganisaatiossa käytettävästä kielestä siten, että siitä on soveltuvien osin voimassa, mitä kielilaissa (148/22) valtion viranomaisista säädetään. Vuoden 1922 kielilaki on kumottu vuonna 2003 annetulla kielilailla (423/2003). Uuden kielilain 25 §:n mukaan julkista hallintotehtävää hoitavan

yksityisen on noudatettava, mitä kielilaissa säädetään viranomaisesta. Käytännön toimintaa hoitavan metsästäjäorganisaation muodostavat Metsästäjien keskusjärjestö, riistanhoitopiirit ja riistanhoitoyhdistykset, jotka ovat yksityisiä, mutta joiden hoidettavana on joitakin julkisia hallintotehtäviä. Hallintotehtävien osalta ne ovat velvolliset järjestämään kielelliset palvelut aikaisempaa jonkin verran laajempina. Metsästyslain 69 §:ään sisältyvä viittaus kumottuun kielilakiin ehdotetaan muutettavaksi koskemaan uuden kielilain 25 pykälää, jossa säädetään yksityisen velvollisuudesta noudattaa kielilakia sen hoitaessa hallintotehtäviä.

87 §. Eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen. Pykälän 1 momentissa säädetään riistaeläimiin kuuluvien hirvieläinten sekä karhun, suden, ahman, ilveksen, hallin ja itämeren norpan maataloudelle, metsätaloudelle, kalastukselle, liikenteelle sekä kotieläimille ja viljellyille eläimille aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta. Vahingot korvataan talousarvion rajoissa valtion varoista. Karhun, suden, ahman ja ilveksen aiheuttamat henkilövahingot ja muullekin kuin edellä luetellulle omaisuudelle aiheuttamat vahingot korvataan niin ikään talousarvion rajoissa valtion varoista.

Metsäkauriin osalta on tarkoitus luopua pyyntilupamaksun perimisestä siten kuin yleisperustelujen kohdassa 2 ja kohdassa 3.1. on esitetty. Tämän vuoksi ei metsäkauriin aiheuttamia vahinkoja myöskään korvattaisi hirvieläinten pyyntilupamaksuina kertyvistä varoista. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälässä yksilöitäisiin ne hirvieläinlajit, joiden aiheuttamia vahinkoja voitaisiin korvata pyyntilupamaksuina kertyvistä varoista. Pykälän 1 momenttiin sisältyy lisäksi tekninen tarkistus, jonka mukaan sana "asetus" korvataan ilmaisulla "valtioneuvoston asetus".

Pykälän 2 momenttiin sisältyy tekninen tarkistus, jonka mukaan sana "asetus" korvataan ilmaisulla "valtioneuvoston asetus". Lisäksi sana "määräyksiä" korvataan sanalla "säännöksiä".

89 §. Käsittely- ja julkisuussäännösten soveltaminen. Pykälässä säädetään metsästyslain mukaisten asioiden käsittelyssä noudatettavista menettelyistä, jotka koskevat Met-

sästäjien keskusjärjestön, riistanhoitopiirien ja riistanhoitoyhdistysten toimivaltaan kuuluvia hallintoasioita. Näitä ovat erityisesti erilaiset pyyntilupapäätökset. Mainitut organisaatiot ovat yksityisiä, jotka hoitavat muiden tehtäviensä ohessa välilliseen julkiseen hallintoon kuuluvia metsästyslain mukaisia tehtäviä.

Metsästäjien keskusjärjestössä, riistanhoitopiireissä ja riistanhoitoyhdistyksissä metsästyslain mukaisten asioiden käsittelyssä on nykyisin noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) menettelystä viranomaisissa säädetään. Vastaavasti on sovellettava tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/1966) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä. Hallintomenettelylaki ja tiedoksiannosta hallintoasioissa annettu laki on nyttemmin korvattu hallintolailla (434/2003).

Pykälään sisältyvät lakiviittaukset ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että ne vastaavat nykyisin noudatettavana olevaa hallintolakia (434/2003). Lisäksi pykälää ehdotetaan täydennettäväksi siten, että siinä viitataan myös sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettuun lakiin (13/2003), joka on ollut käytännössä sovellettavana 1.1.2004 lukien. Viittaussäännöksen säilyttäminen metsästyslaissa on selvyyden ja informaation vuoksi edelleenkin tarpeen, sillä metsästyslain mukaisia hallintoasioita käsittelevät pääasiassa yksityiset.

90 §. Muutoksenhaku. Metsästyslaissa tarkoitetuissa asioissa tehtyihin riistanhoitopiirin ja riistanhoitoyhdistyksen päätöksiin saa hakea valittamalla muutosta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta. Pykälään sisältyy viittaus muutoksenhausta hallintoasioissa annettuun lakiin (154/1950) ja ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annettuun lakiin (200/1966). Mainitut lait on sittemmin korvattu hallintolainkäyttölailla (586/1996). Viittaukset ehdotetaan korvattaviksi viittauksella hallintolainkäyttölakiin, joka nykyisin korvaa sekä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain että ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain.

Pykälän 2 momenttiin nykyisin sisältyvä viittaus ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun vuoden 1996 kumotun lain (200/66) 2 §:ään ehdotetaan niin ikään

muutettavaksi viittaukseksi nykyisin voimassa olevan hallintolainkäyttölain (586/1996) 58 §:ään.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2005 alkavan metsästysvuoden alusta.

Ehdotetun 10 §:n 1 momentin mukaan metsäkauriin osalta ei enää vaadittaisi pyyntilupaa. Vuonna 2004 metsäkauriin pyyntiin myönnettyjen pyyntilupien ja niistä perittävien maksujen osalta ehdotetaan noudatettavaksi lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Metsäkauriiden aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeviin vuonna 2005 ja sitä

ennen mahdollisesti vireille tullessiin korvaushakemuksiin ehdotetaan sovellettavaksi lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Korvausjärjestelmä perustuu kalenterivuositain tehtäviin korvaushakemuksiin, eikä järjestelmää ole tältä osin syytä muuttaa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. Näitä toimenpiteitä voivat olla maa- ja metsätalousministeriön määräysten tarkistaminen, asetusten valmistelu, ohjeiden uusiminen ja tarpeellisen koulutuksen järjestäminen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun metsästyslain (615/1993) 10 §:n 1 momentti sekä 21, 34, 69, 87, 89 ja 90 §, sellaisina kuin niistä ovat 87 § laissa 1236/1999 ja 89 § laissa 692/1999, seuraavasti:

10 §

Pyyntilupa

Kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, hirven, valkohäntäpeuran ja metsäpeuran metsästykseen on saatava lupa (*hirvieläimen pyyntilupa*). Tarkempia säännöksiä luvasta on 26 ja 27 §:ssä.

21 §

Ampumakoe

Kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, metsäkaurista, hirveä, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa tai karhua rihlatulla luotiaseella metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan se, joka on suorittanut 2 momentissa tarkoitetun ampumakokeen. Mainittuja riistaeläimiä metsästettäessä ampujana saa toimia myös se, jolla on voimassa oleva todistus muussa maassa suoritetusta vastaavasta ampumakokeesta tai joka antaa riistanhoitoyhdistykselle selvityksen siitä, että hänellä on kotimaassaan oikeus metsästää vastaavan kokoisia riistaeläimiä.

Riistanhoitoyhdistys järjestää ampumakokeen ja antaa sen hyväksytystä suorittamisesta maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman kaavan mukaisen todistuksen sekä pyynnöstä jäljennöksen siitä. Todistus on voimassa kolme vuotta kokeen suorittamisesta.

Ahvenanmaalla suoritettu ampumakoe vastaa 1 momentissa tarkoitettua ampumakoetta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään:

1) ampumakokeen sisällöstä ja suorittamistavasta sekä ampumakokeen hyväksymisen

edellytyksistä;

2) ampumakokeen suorittamispaikkaa koskevista vaatimuksista;

3) ampumakokeessa käytettäviä ampumaseita ja patruunoita koskevista vaatimuksista.

34 §

Pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä aseiden ja muiden sallittujen pyyntivälineiden ominaisuuksista ja käytöstä sekä sallituissa pyyntimenetelmissä noudatettavista menettelytavoista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan rajoittaa sallittujen pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käyttöä siten, että jotakin pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää saa käyttää vain tietyillä alueilla tai vain tietynä aikana taikka vain tiettyjen riistaeläinten metsästyksessä.

69 §

Yhteisössä käytettävä kieli

Metsästäjain keskusjärjestössä, riistanhoitopiireissä ja riistanhoitoyhdistyksissä käytävästä kielestä on voimassa, mitä kielilain (423/2003) 25 §:ssä säädetään.

87 §

Eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen

Kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, hirven, valkohäntäpeuran, metsäpeuran, kar-

hun, suden, ahman, ilveksen, hallin ja itämeren norpan maataloudelle, metsätaloudelle, kalastukselle, liikenteelle, kotieläimille ja viljellyille eläimille aiheuttamat vahingot korvataan talousarvion rajoissa valtion varoista. Karhun, suden, ahman ja ilveksen aiheuttamat henkilövahingot ja muullekin kuin edellä tarkoitettuun omaisuuteen sisältyvälle irtaimistolle aiheuttamat vahingot korvataan niin ikään talousarvion rajoissa valtion varoista. Erityisestä syystä voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää, että muunkin kuin edellä mainitun riistaeläimen aiheuttamat vahingot korvataan valtion varoista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen korvausten maksamisen perusteista ja niiden myöntämisessä noudatettavasta menettelystä sekä perusteettomasti maksettujen korvausten takaisin perimisestä.

89 §

Käsittely- ja julkisuussäännösten soveltaminen

Hallintolakia (434/2003) sovelletaan Metsästäjien keskusjärjestön, riistanhoitopiirien ja riistanhoitoyhdistysten toimintaan niiden hoitaessa julkista hallintotehtävää. Metsästäjien keskusjärjestön, riistanhoitopiirien ja riistanhoitoyhdistysten toimintaan sovelletaan myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

90 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitetuissa hallintoasioissa tehtyihin riistanhoitopiirin ja riistanhoitoyhdistyksen päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta käsittelee riistanhoitopiirin ja riistanhoitoyhdistyksen päätöksistä tehdyt hallintolainkäyttölain (586/1996) 58 §:ssä tarkoitettut kantelut. Muutoin ylimääräisestä muutoksenhausta kyseisiin päätöksiin on voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2005.

Vuonna 2004 myönnettyihin metsäkauriin pyyntilupiin ja niistä perittäviin maksuihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Metsäkauriiden aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeviin viimeistään vuonna 2005 vireille tullessiin korvaushakemuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä tammikuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

Laki**metsästyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun metsästyslain (615/1993) 10 §:n 1 momentti sekä 21, 34, 69, 87, 89 ja 90 §, sellaisina kuin niistä ovat 87 § laissa 1236/1999 ja 89 § laissa 692/1999, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

10 §

10 §

*Pyyntilupa**Pyyntilupa*

Hirvieläinten metsästykseen on saatava lupa (*hirvieläimen pyyntilupa*). Asetuksella voidaan kuitenkin säätää, että tällaista lupaa ei tarvita. Tarkempia säännöksiä luvasta on 26 ja 27 §:ssä.

Kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, hirven, valkohäntäpeuran ja metsäpeuran metsästykseen on saatava lupa (*hirvieläimen pyyntilupa*). Tarkempia säännöksiä luvasta on 26 ja 27 §:ssä.

21 §

21 §

*Ampumakoe**Ampumakoe*

Hirvieläintä tai karhua metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan sellainen henkilö, joka on suorittanut maa- ja metsätalousministeriön määräysten mukaisen ampumakokeen tai ministeriön hyväksymän muussa maassa suoritettun vastaavan kokeen.

Riistanhoitoyhdistys järjestää ampumakokeen ja antaa sen hyväksytystä suorittamisesta todistuksen sekä pyynnöstä jäljennöksen siitä.

Kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, metsäaurista, hirveä, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa tai karhua rihlatulla luotiaseella metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan se, joka on suorittanut 2 momentissa tarkoitetun ampumakokeen. Mainittuja riistaeläimiä metsästettäessä ampujana saa toimia myös se, jolla on voimassa oleva todistus muussa maassa suoritettusta vastaavasta ampumakokeesta tai joka antaa riistanhoitoyhdistykselle selvityksen siitä, että hänellä on kotimaassaan oikeus metsästää vastaavan kokoisia riistaeläimiä.

Riistanhoitoyhdistys järjestää ampumakokeen ja antaa sen hyväksytystä suorittamisesta maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman kaavan mukaisen todistuksen sekä pyynnöstä jäljennöksen siitä. Todistus on voimassa kolme vuotta kokeen suorittamisesta.

Voimassa oleva laki

Ahvenanmaalla suoritettu ampumakoe vastaa 1 momentissa tarkoitettua ampumakoetta.

34 §

Pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevat tarkemmat säännökset

Asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä aseiden ja muiden sallittujen pyyntivälineiden ominaisuuksista ja käytöstä sekä sallituissa pyyntimenetelmissä noudatettavista menettelytavoista.

Asetuksella voidaan rajoittaa sallittujen pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käyttöä siten, että jotakin pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää saa käyttää vain tietyillä alueilla tai vain tiettyjen riistaeläinten metsästyksessä.

69 §

Yhteisössä käytettävä kieli

Metsästäjain keskusjärjestössä, riistanhoitopiireissä ja riistanhoitoyhdistyksissä käytettävästä kielestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kielilaissa (148/22) valtion viranomaisista säädetään.

Ehdotus

Ahvenanmaalla suoritettu ampumakoe vastaa 1 momentissa tarkoitettua ampumakoetta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään:

1) ampumakokeen sisällöstä ja suorittamistavasta sekä ampumakokeen hyväksymisen edellytyksistä;

2) ampumakokeen suorittamispaikkaa koskevista vaatimuksista;

3) ampumakokeessa käytettäviä ampumaseitä ja patruunoita koskevista vaatimuksista.

34 §

Pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä aseiden ja muiden sallittujen pyyntivälineiden ominaisuuksista ja käytöstä sekä sallituissa pyyntimenetelmissä noudatettavista menettelytavoista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan rajoittaa sallittujen pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käyttöä siten, että jotakin pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää saa käyttää vain tietyillä alueilla tai vain tietyinä aikoina vain tiettyjen riistaeläinten metsästyksessä.

69 §

Yhteisössä käytettävä kieli

Metsästäjain keskusjärjestössä, riistanhoitopiireissä ja riistanhoitoyhdistyksissä käytettävästä kielestä on voimassa, mitä kielilain (423/2003) 25 §:ssä säädetään.

Voimassa oleva laki

87 §

Eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen

Riistaeläimiin kuuluvien hirvieläinten ~~erä~~ karhun, suden, ahman, ilveksen, hallin ja itämeren norpan maataloudelle, metsätaloudelle, kalastukselle, liikenteelle sekä kotieläimille ja viljellyille eläimille aiheuttamat vahingot korvataan talousarvion rajoissa valtion varoista. Karhun, suden, ahman ja ilveksen aiheuttamat henkilövahingot ja muullekin kuin edellä tarkoitettuun omaisuuteen sisältyvälle irtaimistolle aiheuttamat vahingot korvataan niin ikään talousarvion rajoissa valtion varoista. Erityisestä syystä voidaan asetuksella säätää, että muunkin kuin edellä mainitun riistaeläimen aiheuttamat vahingot korvataan valtion varoista.

Asetuksella annetaan tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen korvausten maksamisen perusteista ja niiden myöntämisessä noudatettavasta menettelystä sekä perusteettomasti maksettujen korvausten takaisin perimisestä.

89 §

Käsittely- ja julkisuussäännösten noudattaminen

Tässä laissa tarkoitettuja asioita Metsästäjien keskusjärjestössä, riistanhoitopiireissä ja riistanhoitoyhdistyksissä käsiteltäessä on soveltuvin kohdin noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) säädetään menettelystä viranomaisessa. Vastaavasti on sovellettava tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain (232/1966) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

Ehdotus

87 §

Eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen

Kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, hirven, valkohäntäpeuran, metsäpeuran, karhun, suden, ahman, ilveksen, hallin ja itämeren norpan maataloudelle, metsätaloudelle, kalastukselle, liikenteelle, kotieläimille ja viljellyille eläimille aiheuttamat vahingot korvataan talousarvion rajoissa valtion varoista. Karhun, suden, ahman ja ilveksen aiheuttamat henkilövahingot ja muullekin kuin edellä tarkoitettuun omaisuuteen sisältyvälle irtaimistolle aiheuttamat vahingot korvataan niin ikään talousarvion rajoissa valtion varoista. Erityisestä syystä voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää, että muunkin kuin edellä mainitun riistaeläimen aiheuttamat vahingot korvataan valtion varoista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen korvausten maksamisen perusteista ja niiden myöntämisessä noudatettavasta menettelystä sekä perusteettomasti maksettujen korvausten takaisin perimisestä.

89 §

Käsittely- ja julkisuussäännösten soveltaminen

Hallintolakia (434/2003) sovelletaan Metsästäjien keskusjärjestön, riistanhoitopiirien ja riistanhoitoyhdistysten toimintaan niiden hoitaessa julkista hallintotehtävää. Metsästäjien keskusjärjestön, riistanhoitopiirien ja riistanhoitoyhdistysten toimintaan sovelletaan myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

Voimassa oleva laki

90 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettussa asiassa tehtyyn riistanhoitopiiriin ja riistanhoitoyhdistyksen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Muutoksenhakuun sovelletaan, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta käsittelee *niin ikään* riistanhoitopiiriin ja riistanhoitoyhdistyksen päätöksestä tehdyt ylimääräisestä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (200/66) 2 §:ssä tarkoitetut kantelut. Muutoin on ylimääräisestä muutoksenhausta kyseisiin päätöksiin voimassa, mitä sanotussa laissa säädetään.

Ehdotus

90 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa *tarkoitetuissa hallintoasioissa tehtyihin* riistanhoitopiiriin ja riistanhoitoyhdistyksen *päätöksiin* saa hakea *muutosta valittamalla* maaseutuelinkeinojen *valituslautakuntaan* 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Muutoksenhakuun sovelletaan *muutoin*, mitä *hallintolainkäyttölaissa* (586/1996) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta käsittelee riistanhoitopiiriin ja riistanhoitoyhdistyksen päätöksistä tehdyt *hallintolainkäyttölain* (586/1996) 58 §:ssä tarkoitetut kantelut. Muutoin ylimääräisestä muutoksenhausta kyseisiin päätöksiin *on* voimassa, mitä *hallintolainkäyttölaissa* säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2005.

Vuonna 2004 myönnettyihin metsäkauriin pyyntilupiin ja niistä perittäviin maksuihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Metsäkauriiden aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeviin viimeistään vuonna 2005 vireille tulleisiin korvaushakemuksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
